

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen*Sendes kun elektronisk*

Drammen, 10. november 2020

Vår ref: 00-00003
Deres ref: 20/3974

Hørings svar – endringer i straffeprosessloven og straffeloven

1 Innledning

Vi viser til høringsnotat datert 27. august 2020, med frist til 13. november 2020. Vi har bemerkninger til punkt 4 i høringsnotatet, som gjelder forslaget om at domstolen skal kunne fastsette sjablonmessig «stykkpris» for bistandsadvokat under etterforskningen av straffesaker.

I det følgende tar vi utgangspunkt i rettshjelp som ytes til fornærmede, men mange av de praktiske momenter vil også ha betydning for den som er siktet/mistenkt i saken, jfr høringsnotatets punkt 5.

Selv om departementet på side 17 forutsetter at «interessene til fornærmede og etterlatte blir tilstrekkelig ivaretatt», innebærer forslaget i realiteten et innhogg og usikkerhetsmoment i etablert rettshjelp til familievoldsofre, ofre for tvangsekteskap i minoritetsmiljøer og ofre for voldtekt og seksuelle overgrep. Reelt kutt i rettshjelp til disse sårbare gruppene har politiske sider ved seg ved inngangen til et valgår, som det kun skal pekes på for helhetens skyld.

2 Hørings svaret oppsummert i et nøtteskall

- Rettshjelp til fornærmede ved bistandsadvokat bør bygge på prinsippet om at Staten må ta Borgeren slik han eller hun er, og erkjennelsen av at ingen mennesker er like. Heller ingen saker innenfor samme sakstype er like.
- Sjablonmessig forhåndsgodkjenning av visst antall timer vil medføre betydelig ekstraarbeid for domstoler og advokater, og føre til økt byråkratisering og større rettsusikkerhet for fornærmede som allerede er i en krisepreget situasjon. Innsparingen antas å bli marginal, men ressursene dreies fra «operativt» arbeid for fornærmedes interesser til administrativt arbeid for å forklare hvorfor rettshjelp er nødvendig.
- Løsningen for å nå departementets mål er ikke forhåndsgodkjenning og økt byråkrati, men enklere etterkontroll etter dagens regler ved mer effektiv håndheving av kravet om utfyllende arbeidsoppgaver etter salærforskriften § 5. Innsparing kan mer hensiktsmessig skje, ved at politiet arbeider raskere, slik at den samlede oppdragstid for bistandsadvokaten blir kortere, og utgiftene reduseres.

3 Høringsnotatet

Det fremgår av høringsnotatet på side 16:

«Som ledd i oppfølgingen av utvalgets utredning, har departementet avholdt møter med representanter fra Borgarting lagmannsrett, Domstoladministrasjonen, Oslo statsadvokatembeter, Oslo tingrett, Politidirektoratet og Riksadvokaten. Departementet har i den forbindelse fått innspill om at en forhåndsfastsettelse av bistandsadvokatoppdraget til et bestemt antall timer kan være praktisk og bør vurderes nærmere».

Felles for disse statlige instansene er at ingen representerer fornærmedes interesser, men representerer andre interesser.

Det er underlig at departementet ikke har hatt møter med instanser eller organisasjoner som representerer fornærmede-siden. Det ville vært naturlig å innhente innspill fra for eksempel krisesentre, Dixi, Stine Sofie-stiftelsen, LIM (Likestilling, integrering, mangfold) eller andre som i større grad enn offentlige aktører kan bidra med situasjonsforståelse ut fra perspektivet til den som trenger rettshjelp i en krisepreget situasjon som følge av en eller flere straffbare handlinger.

Ved henvendelse til bistandsadvokater er vi sikre på at departementet kunne fått tilgang til å snakke med fornærmede direkte, for å få konkrete innspill fra dem som «har støvlene på», og som best kan beskrive behovet for bistandsadvokat, og hvilke rettigheter som er i spill for den som rammes.

Advokatforeningens faste utvalg for bistandsadvokater kunne vært verdt å lytte til for verdifull innsikt i praktiske problemstillinger fra fornærmedes ståsted.

Høringsnotatet synes noe farget av denne ubalansen.

Det er grunn til å tro at økningen i kostnadene til bistandsadvokatorordningen særlig skyldes **økende volum i antall tilrettelagte avhør ved barnehusene**. Dette er en villet politisk utvikling. Det mest effektive tiltaket for å nå målet om innsparinger, vil være å redusere antallet barneavhør.

Å foreslå å spare inn merkostnadene ved *de facto* å kutte i rettshjelpen til andre særlig sårbare grupper som er gitt særlig vern, vil i realiteten være å kutte i legislativt godt begrunnede rettigheter.

Det er også grunn til å tro at **langvarige etterforskninger hos politiet** fører til økte kostnader til bistandsadvokat, idet oppdraget for fornærmede varer under hele etterforskningen. Å redusere politiets samlede etterforskningstid vil følgelig redusere kostnadene til bistandsadvokat, uten at den enkelte fornærmede rammes på den måten høringsnotatet legger opp til.

Kostnadene til bistandsadvokatorordningen kan også se ut til å øke som følge av mer arbeid grunnet **lovgivers virksomhet**. Blant annet har det vært et politisk ønske med «omvendt voldsalarm», se for eksempel [Riksadvokatens rundskriv 2-2019 Kontaktforbud v el kontroll](#).

Til syvende og sist er det velgerne som må ta stilling til om denne omdisponeringen er forsvarlig, ved neste års valg. En har fanget opp at departementets forslag allerede har skapt reaksjoner på sosiale medier.

4 Å ta fornærmede som han eller hun er

I NOU 2016:14 Ny straffeprosesslov avsnitt 10.3.3 heter det blant annet:

«Begrunnelsen ... er blant annet at straffesaken innebærer en særskilt stor belastning for enkelte fornærmede og etterlatte, og at disse personene derfor bør ha rett til bistandsadvokat og en særlig sterk prosessuell stilling. ... Utvalget er enig i at personer som har vært utsatt for alvorlige integritetskrenkelser, og som har bistandsadvokat, gjennomgående vil ha særlig interesse i aktiv deltakelse i saken. Det er imidlertid **vanskelig å gi et klart svar på hvem som har behov for hva i hver enkelt sak**» [*vår uth*].

Det er fornærmedes behov som danner fundamentet for hva slags bistandsadvokatorordning som etableres. Straffeprosesslovutvalget inntar samme utgangspunkt som i erstatningsretten: Fornærmede må tas slik hun/han er.

En sjablonpreget stykkprisliknende ordning som nå foreslås, vil være et markant brudd med dette prinsippet, fordi behovene for juridisk bistand er mangefasetterte og komplekse, og helt og holdent basert på særtrekk ved *a)* den aktuelle fornærmedes behov, og i *b)* den aktuelle saken. Idet fornærmedes behov og den aktuelle saken aldri er like, passer ikke et sjablonisert system.

5 Krystallkule og merbyråkratisering

Gitt at straffeprosesslovkommisjonens premiss er riktig – og det anføres at det er – stiller departementet domstolene overfor kompliserte beslutninger som fordrer en betydelig evne til å titte inn i krystallkulen for på forhånd å kunne spå om fremtidig behov for bistandsadvokat. Dette kan bli svært ressurskrevende, og man vil på oppnevningstidspunktet for bistandsadvokat – innledningsvis i sakene, og før etterforskningen har kommet godt i gang – ha minimale forutsetninger for å treffe riktig.

Dermed er risikoen høy for at det er fornærmede som rammes hardest av ideene til endring, ved at det raskt etableres sjablonløsninger ut fra sakstypen, slik det allerede er erfaring for. Jeg viser til Oslo tingretts forsøksvise forsøk på å sjablonbestemme bistand ut fra sakstype. Borgarting lagmannsrett fant denne praksisen ikke var tilstrekkelig hjemlet, jfr [LB-2015-147251](#).

Slik sjablonmessig, forhåndsdefinert fastsetting av timer på et innledende sviktende faktisk grunnlag, fremstår som uklokt og i strid med den kunnskap vi i dag har om kompleksiteten og forskjellene i saker hvor det er etablert rett til bistandsadvokat. Sjablon harmonerer altså ikke med den kunnskap samfunnet i dag har om ulikheten i sakene.

Ordningen legger opp til at bistandsadvokaten må søke om utvidelse, og at slik utvidelse kan gis. Dette vil være bidrag til merbyråkratisering, ved at advokaten må befatte seg med sakens administrative – ikke dens operative – side, og at domstolene får ekstraarbeid med vurdering av søknader og i tillegg ankebehandling i saker hvor fornærmede vil anke avslag. Det kan ikke sees at høringsnotatet drøfter ekstrakostnadene ved denne endringen i ressursbruken.

Dertil vil økt fokus på sakens administrative sider fører til mindre effektiv retts hjelp for klienten, idet mer tid må brukes på administrasjon.

Ordningen med forhåndsgodkjennelse av et visst antall timer vil også føre til usikkerhet og utrygghet hos den enkelte fornærmede, som er i en livskrise og kanskje også i en medisinsk tilstand. Fratakelse av dagens trygghet med en bistandsadvokat som er oppnevnt for oppdragets varighet til en «betinget» bistandsadvokat kan medføre økt press på helsevesenet, og således påføre det offentlige andre utilsiktede ekstrakostnader.

Saker hvor fornærmede tilkommer rett til bistandsadvokat er svært mangeartede og forskjellige, og det er i praksis helt umulig å vite på forhånd hvordan oppdraget som bistandsadvokat vil forløpe.

Noen fornærmede har behov for tett oppfølging til for eksempel å skaffe grunnlag for egne rettigheter og erstatningskrav, andre klarer mange oppgaver på egenhånd.

Fremmedkulturelle mangler svært ofte grunnleggende kunnskaper om egne rettigheter, og må forklares disse før rettighetene kan forfølges. I mange tilfeller er det behov for tolk, noe som nødvendigvis gjør tidsbruken mer omfattende.

Barn har andre rettshjelpsbehov enn voksne, det er heller ikke mulig å forutse rettshjelpsbehovet ut fra kjønn eller alder.

I noen saker er det enkle erstatningskrav, i andre saker er det kompliserte vurderinger og beregninger av for eksempel tapt fremtidig inntekt. I noen saker må menerstatning utredes og beregnes.

Det er ikke mulig å knytte visse arbeidsoppgaver til sakstyper, idet også sakene innenfor samme sakstype er forskjellige. En enkeltstående voldtekt kan for eksempel enten innebære kun et oppreisningskrav, eller den samme sakstype kan innebære fremtidig tapt arbeidsinntekt som må dokumenteres og beregnes.

Familievold er beskrevet som komplekse saker, se for eksempel NOU 2003:31 kapittel 5. Det kan dreie seg om ett alvorlig tilfelle av slik vold, eller det kan dreie seg om gjentatt vold over to måneder, ett år – eller 20 år.

Rettskjelpsbehovet er altså varierende og mangeartet innenfor samme straffebed/sakstype.

Høringsnotatet synes å mangle situasjonsforståelse for kompleksiteten og mangeartetheten i saker hvor fornærmede har rett til bistandsadvokat, og det kan ha sammenheng med at grunnlaget for notatet mangler innspill fra de aktører som kjenner situasjonen for de fornærmede og de fornærmede selv.

Det er høy risiko for en sjablonmessig utvikling i praktiseringen av departementets forslag, og dette vil ramme de fornærmede hardt, hvis Stortinget vedtar lovendringen som foreslås.

6 Politi og påtalemyndighet

6.1 Dialog med påtalemyndigheten

Å gjøre påtalemyndigheten til en aktør i klientforholdet fornærmet-advokat fremstår som en lite gjennomtenkt ide, jfr forslaget om at påtalemyndigheten skal uttale seg om fornærmedes rettshjelpsbehov.

For det første mangler påtalemyndigheten forutsetninger for å kunne vurdere sakens erstatningsrettslige sider, som er en sentral del av oppdraget som bistandsadvokat. Påtalemyndigheten har heller ikke forutsetninger for å vurdere den enkelte fornærmedes behov for annen «hjelp og støtte», fordi påtalemyndigheten ikke kjenner fornærmedes konkrete behov.

Vi har eksempler på at retten har varslet nedsettelse av salær ved etterfølgende kontroll og innhentet politidokumenter. Det har da vist seg at erstatningskravet har vært omfattende, noe påtalemyndigheten ikke har forutsetninger for å vite noe om, og som politidokumentene ikke forteller noe om.

For det annet vil det være uheldig for påtalemyndigheten om påtalemyndigheten uttaler seg på en måte som kan oppfattes som negativt hos fornærmede. I den fragile situasjon fornærmede er i, kan det lett skapes motvilje som kan bidra til å forvanske oppklaringen av straffesaken. Slike «negative» uttalelser kan spre seg som ild i tørt gress gjennom sosiale medier mv, og føre til at samfunnets arbeid med å oppklare alvorlige straffesaker forsemres.

Et ferskt eksempel på dette er en statsadvokat som i en større sak av praktiske grunner foreslo å redusere antallet bistandsadvokater. Da min klient ble kjent med det, uttalte hun straks til retten:

«Det er veldig viktig for min psykiske helse at jeg får fortsette å ha [advokat hos oss, *vår annm*], på grunnlag av at dette er en trygghet og en viktig person for meg å ha gjennom saken videre. Jeg har fått bearbeidet og åpnet meg ordentlig for første gang om volden som har skjedd med A [*vår anonymisering*], det vil da føles utrygt og belastende om jeg må forholde meg til en ny bistandsadvokat som jeg ikke aner noe om. Jeg føler meg også veldig trygg på at jeg skal bli godt forberedt og at jeg nå har en jeg kan fortelle og forklare om noe skulle bli vanskelig ved en rettsak. Traumene A har påført meg, gjør til at jeg har vanskelig med å stole på andre mennesker og det er derfor veldig viktig at jeg kan føle meg trygg for å få ut alle hendelser og ting som har skjedd ang denne saken. Jeg sliter også mye med angst rundt alt dette - så det å være trygg på advokaten jeg har er svært avgjørende for min psyke».

Ordningen med bistandsadvokat er altså et fragilt og personlig nært forhold for fornærmede. Foreslåtte innskrenkninger kan dermed bidra til å forhindre et viktig formål med etterforskning, nemlig å avdekke mørketall og sørge for oppklaring med fornærmede «på laget».

Det vises til NOU 2003:31 Retten til et liv uten vold på side 158:

«Lett tilgang til advokathjelp vil også kunne medvirke til at fornærmede bedre blir i stand til, og ikke minst tør, yte den medvirkning i form av vitneforklaring som en domfellelse i mange tilfelle vil være avhengig av».

Påtalemyndighetens arbeid i forberedelser til hovedforhandling forenkles også vesentlig, ved at det er bistandsadvokaten som i praksis forbereder fornærmede til å forklare seg for retten. De senere år har det i mindre og mindre grad vært nødvendig for domstolene å fatte beslutninger etter straffeprosessloven § 284, idet bistandsadvokatordningen sørger for å skaffe trygge fornærmede til hovedforhandlingen.

Departementets forslag om i realiteten å redusere tilgangen til advokathjelp av økonomiske grunner, kan ikke sees å harmonere med ønsket om å styrke fornærmede til å bistå i oppklaringen av alvorlig kriminalitet. Det skal omerindres at voldtekt kan straffes med inntil 21 års fengsel, grov familievold har en strafferamme på 15 års fengsel.

Særlig av hensyn til påtalemyndighetens integritet og for å sikre flest mulig oppklaringer, bør påtalemyndigheten ikke ha noen rolle overhodet ved oppnevning av bistandsadvokat.

6.2 Manglende kontaktperson i politiet

Allerede i 2003 foreslo kvinnevoldsutvalget følgende, se NOU 2003:31 på side 148:

«For å sikre ivaretagelse av politiets oppgaver i saker om vold mot kvinner i nære relasjoner, er det altså nødvendig å sikre at den enkelte voldsutsatte kvinne møtes på best mulig måte av politiet. Det er viktig for mishandlede kvinner at de får en fast kontaktperson i politiet».

Dette er blant annet fulgt opp som direktiv til politiet i [Riksadvokatens rundskriv 3/2008 Familievold](#), men er ikke en ordning som er etablert: Fornærmede har ingen dedikert kontaktperson i politiet i dag.

Ved siden av at politiet neppe har ressurser til å følge opp enhver fornærmet, er det gode grunner til at politiets integritet ikke svekkes ved at de får en for nær tilknytning til fornærmede. Denne tilknytningen – og oppgavene som ligger i informasjon, ajourføring mv – er i praksis overlatt bistandsadvokaten i dag, en ordning som fungerer bra i praksis.

7 Slutninger

Etter dette er det mulig å trekke noen slutninger i grenseområdet mellom høringsnotatet og den praktiske virkelighet innenfor området:

- Sjablon/stykkpris med visst antall timer på etterforskningsstadiet vil bryte med prinsippet om «å ta fornærmede som han/hun er», fordi ulike fornærmede etter samme straffebud har svært forskjelligartede behov for juridisk bistand og fordi samme straffebud kan gi en uendelighet av ulike typer ansvarshendelser som utløser svært ulike juridiske behov under etterforskningen.
- Prinsippet om å «ta fornærmede som han/hun er» tilsier individuell behandling av hver enkelt fornærmet – også når det gjelder juridisk bistand. Dagens ordning med salær etter medgått tid er i tråd med prinsippet, og straffeprosessutvalget viser også til at behovene ikke kan «standardiseres».
- Stykkprispreget sjablon som reduserer juridisk bistand til fornærmede, vil gripe direkte inn i fornærmedes adgang til å få full erstatning for den skade ansvarshendelsen har påført og favorisere skadevolder. Som følge av redusert bistand, vil erstatningsrettens formål ikke realiseres overfor skadevolder. Hvorvidt man skal skjerme skadevoldere ved å redusere bistand til fornærmede, er både et rettspolitisk og et politisk spørsmål.
- I motsetning til Oxford-rapportens teoretiske tilnærming, tilsier korrekt situasjonsforståelse ut fra den praktiske virkelighet at det ikke er grunnlag for å bruke ressurser på å utrede en stykkpris som vil favorisere skadevoldere.

- Et stykkprisregime som skal dekke de lovpålagte oppgavene vil dertil bli usedvanlig omfattende, byråkratisk og medføre betydelig ekstraarbeid for domstolene og advokatene. Det er rimelig å anta at dette ressurstapet vil ramme de fornærmede, skape mindre trygghet og forutberegnelighet for dem – noe som kan føre til større behandlingsbehov og således utgifter i en annen sektor. Derimot vil stykkpris være et sterkt bidrag til å skjerme skadevoldere fra ansvar. Voldsoffererstatningen søker som kjent regress fra skadevolder.
- Reduksjon i politiets saksbehandlingstid vil redusere tidsbruk for bistandsadvokater. Reduksjon i politiets saksbehandlingstid vil kanskje være det viktigste grepet som departementet kan ta for å redusere kostnadene til bistandsadvokatorordningen.
- Politiet har ikke kapasitet til å oppfylle pålagt opplysningsplikt overfor fornærmede, og det er langt rimeligere å overlate dette til bistandsadvokatene i den løpende klientkontakten.

8 Forslag til løsning – hvordan spare kostnader uten å ramme fornærmede

8.1 Innledning

«Sjablonfastsetting» av timer fremstår etter dette som en teoretisk konstruksjon som ikke vil virke i praksis, og heller sannsynligvis ikke nå målet om å redusere rettshjelpskostnadene vesentlig. Sjablonfastsettingen representerer også i realiteten et innhogg i etablerte rettigheter for fornærmede for alvorlige straffbare handlinger, og bygger ikke på kunnskap om kompleksiteten og mangartetheten innenfor disse sakstypene.

Vi forstår departementet har behov for å stramme inn på kostnadssiden, selv om dette høringsvar argumenterer for at departementet foreskriver feil medisin.

I stedet for i realiteten å kutte i rettshjelp, bør etterkontrollen styrkes, og det er også store utgifter å spare ved en raskere behandling hos politiet. Disse «medisiner» antas å gi bedre prognoser for måloppnåelse uten de nevnte bieffekter som utilsiktet rammer den rettshjelpstrengende.

8.2 Innstramming av kravet til beskrivelse av arbeidet

Departementets forslag innebærer merbyråkratisering, og merarbeid både for domstolen og advokatene. Tid som brukes til merarbeid i administrasjon, vil ramme tid til disposisjon for operativt juridisk arbeid for den rettshjelpstrengende.

Samtidig ser vi at det nok kan være fristende for advokater å spe på en lav inntjening ved å påta seg oppdrag som bistandsadvokat og hvor rettshjelpen som når ut til klienten kan være så som så. Fra tid til annen overtar vi klienter fra andre, hvor klienten gir opplysninger som stiller den forrige advokats salærkrav i et underlig lys. Innstrammingen departementet ønsker å foreta, bør således ramme disse – ikke der hjelpen virker.

Forslaget til løsning er å innskjerpe kravet til en enklere og lettere kontroll i etterkant etter dagens system, fremfor å gjøre endringer.

I [salærforskriften § 5 annet ledd annet punktum](#) heter det i dag:

«Oppgaven skal gi så utførlige opplysninger om det arbeidet som er utført utenfor rettsmøter at salærfastsettende myndighet kan bedømme den tid som er medgått til arbeidet».

Vi forstår at det ikke er enkelt å foreta en god etterkontroll når arbeidsoppgaver og timelister er knappe, usammenhengende og uforståelige for den som skal foreta kontrollen.

Eksempler på arbeidsoppgaver som kan være vanskelige å etterkontrollere, kan være slik beskrevet i arbeidsoppgaven:

- Utgående korrespondanse.
- Telefon, inngående.
- Møte på Zoom.
- Internt notat.

Ved å beskrive disse arbeidsoppgavene mer i detalj, øker muligheten for mer effektiv etterkontroll etter § 5, for eksempel slik:

- Utgående brev. Innhenting av uttalelse fra psykolog, med mandat.
- Telefon fra behandler, spørsmål om taushetsplikt mv.
- Zoom-møte med klient. Gjennomgang av sak, faktiske/rettslige vurderinger, råd, strategi. Vurdering av erstatning.
- Arbeid med notat til klient med faktiske/rettslige vurderinger og råd. Gjennomgang av nødvendige dokumenter, rettskildesøk mv.

Følgelig bør kravene til beskrivelse av arbeidsoppgaver innskjerpes, slik at etterkontrollen blir mer effektiv. Den salærfastsettende myndighet anføres allerede i dag å ha tilstrekkelig hjemmel til å nedsette salæret, om det ikke gis «utførlige opplysninger», jfr § 5.

I vår samlede praksistid på over 20 års advokatdrift, har vi aldri opplevd at noen domstolen noen gang har bedt om mer detaljerte timelister, jfr hjemmelen for å kreve «utførlige opplysninger».

Departementet bør således heller innskjerpe praksis etter allerede gjeldende regelverk, enn å foreslå endringer med usikre konsekvenser og som publikum klart vil se som forsøk på å ramme rettshjelpen til særlig ofre for familievold, tvangsekteskap, voldtekt mv. Det vises til at forslaget allerede oppfattes som kutt i svake parters rettigheter blant allmenheten i debatter på sosiale medier.

Det vil være en grense mellom detaljnivået i en arbeidsoppgave og advokat/klientforholdet, men denne grensen er advokatene nærmest til å bevare.

8.3 Hurtigere etterforskning

Et stort innsparingspotensiale for departementet vil formentlig være at politiet arbeider raskere med saker der det er grunnlag for å oppnevne bistandsadvokat.

At relativt kurante voldtektssaker blir liggende i to-tre år hos politiet, har naturligvis stor innvirkning på utgifter til bistandsadvokat, fordi oppdraget da blir langvarig og følgelig også mer kostbart for det offentlige.

8.4 Færre barneavhør

Som nevnt er økningen i volumet i barneavhør antakelig den største enkeltfaktoren for økte kostnader ved bistandsadvokatorordningen. Det antas ikke aktuelt å redusere antallet barneavhør.

9 Andre områder for bistandsadvokatorordningen

Straffeprosessloven § 107 a første ledd gir automatisk rett til bistandsadvokat på enkelte områder, mens bestemmelsens tredje ledd gir en snever adgang til oppnevning av bistandsadvokat der det foreligger særlig grunn til det.

Vi ber departementet vurdere om adgangen til bistandsadvokat bør utvides til å gjelde disse sakstypene:

Alvorlig personforfølgelse, jfr straffeloven § 266 a.

Såkalte «stalkingsaker» kan være svært langvarige og belastende for fornærmede, og kreve juridiske tiltak. Med ny teknologi er det mer raffinerte måter å forfølge en annen på, slik at fornærmede blir redd, skremt og utrygg i hverdagen.

Barnebortføring, jfr straffeloven § 261.

Barnebortføring til utlandet er alvorlig kriminalitet, jfr for eksempel HR-2020-1356-A (ti måneders fengsel for forsøk på barnebortføring). Fornærmede her vil være gjenværende forelder. Kristiansand tingrett oppnevnte bistandsadvokat i sak 20-102641, ved å peke på at det «foreligger særlige forhold som tilsier oppnevning av bistandsadvokat for fornærmede i saken her, jf. strpl. § 107a tredje ledd. Det vises til sakens art og alvor, og hensynet til fornærmede i saken, [gjenværende forelder, min anm]. Saken gjelder mistanke om bortføring av barn til Hellas i strid med foreldreansvaret etter strl. § 263 [skal vel være § 261, *min anm*], og berører et straffettsområde som forekommer sjeldent. Etter rettens syn har fornærmede behov for juridisk bistand om prosessuelle rettigheter og plikter i denne saken. Behovet for bistandsadvokat er her tett knyttet opp mot en gjennomføring av en eventuell straffesak. Hensyntatt sakens karakter mener retten dessuten at fornærmede kan bidra til å opplyse bortføringsaken best mulig, jf. forarbeidsuttalelser i Ot.prp.nr.11 (2007-2008) s. 30».

Om departementet har ytterligere spørsmål, kan vi kontaktes via post@advokatoriet.no, pr telefon 4828 1100, eller via Zoom/teams.

Med hilsen

Sjak R. Haaheim
Advokat

Arne Donald Andersen
Advokat